

Behandeling

Poliklinische staaroperatie

Bij een staaroperatie wordt de kern van de lens vergruisd met ultrageluidsgolven (phakoemulsificatie).

Vervolgens wordt deze weggezogen. Het voordeel van deze techniek is dat de hele operatie door een zeer kleine opening van het oog kan gebeuren. Als de troebele lens uit het oog is gehaald, plaatst de arts vrijwel altijd een kunstlens in het oog. Staaroperaties kunnen op 2 manieren plaatsvinden: op de polikliniek en in het Operatiecentrum. Deze informatie gaat over de behandeling op de polikliniek.

(073) 553 60 60

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 17.00 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Uw afspraak op de polikliniek

Wat gebeurt er bij deze afspraak?

Er is voor u vervolgsafpraak gemaakt. U krijgt namelijk eerst nog een aantal onderzoeken en u bezoekt een aantal zorgverleners. Het is mogelijk dat u deze zorgverleners al heeft bezocht voordat u deze informatie ontvangt.

De polikliniek medewerker:

- druppelt uw ogen 'wijd'. We druppelen uw oog en kijken of uw pupil wijd (groot) genoeg is om daardoor te kunnen opereren. Na dit onderzoek kunt u niet zelf autorijden omdat u de afstand niet kunt inschatten. Komt u met auto? Neem dan een begeleider mee die u naar huis rijdt. U mag ook niet fietsen;
- meet uw bloeddruk;
- maakt eventueel een OCT (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/oct-onderzoek>). Dit is een scan van het netvlies;
- doet een lensmeting. Hierbij meten we de diepte en de bolling van het oog. We kunnen dan de gewenste sterkte van de kunstlens berekenen die in uw oog wordt geplaatst. Bij de meting zit u met uw kin op een steun en uw voorhoofd tegen een band en kijkt u in een lampje. Het onderzoek duurt 5 minuten en is niet pijnlijk.

Contactlenzen

Draagt u contactlenzen? Dan mag u deze een langere tijd voor de lensmeting niet in.

- Zachte lenzen 3 dagen voor de lensmeting.
- Harde lenzen 1 week voor de meting.
- Nachtlenzen 2 weken voor de meting.

Premium lenzen

Naast het plaatsen van een standaard implantlens bestaan er tegenwoordig ook lenzen die de cilinder of het leesgedeelte kunnen corrigeren (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wilt-u-een-bril-blijven-dragen-na-de-staaroperatie>). Niet iedere situatie en niet alle ogen zijn hiervoor geschikt. De oogarts informeert u hierover als dit bij u mogelijk is.

Komt u in aanmerking voor premiumlenzen tijdens de operatie en draagt u nu contactlenzen? Dan mag u een langere tijd uw lenzen voor een meting niet in.

- Zachte lenzen, 2 weken voor de meting.
- Harde lenzen, 4 weken voor de meting.

Technisch oogheelkundig assistent (TOA)

Voordat u bij de oogarts komt, ziet u de TOA. Deze neemt met u de vragenlijst door die u thuis heeft ingevuld. Verder krijgt u informatie over de oogdruppels. Heeft u nog vragen over de operatie? Stel ze dan gerust.

Oogarts

Als laatste komt u bij de oogarts. Deze kijkt via een spleetlamp naar de lens aan de binnenkant van uw oog. De oogarts bepreekt met u het definitieve plan door. Welk oog wordt het eerst geopereerd? Wat zijn de risico's?

Heeft de arts ook goedkeuring gegeven voor de operatie? Dan gaat u naar de balie waar de definitieve afspraken voor de operatie worden gemaakt.

Vorbereiding

Hoe bereidt u zich voor?

Wat moet u thuis al regelen?

Als eerste moet u thuis al een aantal zaken regelen.

- U haalt oogdruppels bij de apotheek in het ziekenhuis. Na uw bezoek aan de oogarts kunt u beneden bij de Jeroen Bosch Apotheek (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/apotheek>) de oogdruppels ophalen. Bent u op een buitenpoli geweest? Dan krijgt u de oogdruppels per post thuis gestuurd.
- U moet voor en na de operatie uw oog druppelen. Dit kunt u zelf doen of bijvoorbeeld een familielid. Bij de apotheek zijn ook hulpmiddelen verkrijgbaar om zelfstandig uw oog te druppelen, bijvoorbeeld een druppelbril. De apotheek kan u hierover een persoonlijk advies geven.
- Het is zinvol dat u paracetamol tabletten in huis heeft. Hoewel medicijnen voor de pijn vaak niet nodig zijn, is het goed dat u deze in huis heeft. Paracetamol kunt u zonder recept kopen bij drogist of apotheek.
- Vraag of een familielid/kennis met u meegaat op de dag van de operatie. Omdat u thuis al uw ogen moet druppelen ziet u wazig en kunt u niet zelf autorijden. Ook na de operatie kunt u niet zelf autorijden en zou het fijn zijn als iemand u ook weer naar huis brengt.
- Uw geopereerde oog is afgeplakt met een doorzichtig kapje. U kunt uw bril niet of moeilijk dragen. Daardoor kunt u moeilijk de

diepte inschatten.

Dag voor de operatie

Een werkdag voor de operatie belt de polikliniek medewerker u. Deze geeft u de tijd door en informeert of het druppelen van het oog duidelijk is. Heeft u nog vragen, dan kunt u deze stellen.

Dag van de operatie

Wat moet u thuis nog doen?

Nuchter

U hoeft niet nuchter te zijn. U mag gewoon eten en drinken. U neemt thuis uw gebruikelijke medicijnen in. Moet u vaak naar het toilet als u uw plastablet(ten) heeft ingenomen? Neem deze dan pas in ná de operatie.

Naar het ziekenhuis

- Doe geen make-up of gezichtscreme op.
- Draag makkelijk zittende kleding en liever geen korset.
- Laat uw sieraden en andere waardevolle spullen thuis.
- Neem een brillenkoker mee.

Oogdruppelen

Het is erg belangrijk dat u thuis vóór de operatie uw oog druppelt dat wordt geopereerd. U heeft van de apotheek van het ziekenhuis 4 verschillende oogdruppels meegekregen: Dexamethason®, Yellox®, Tropicamide® en Phenylefrinehydrochloride®.

De set bestaat uit 2 flesjes en 2 minims. Minims zijn druppels in de kleine verpakking voor eenmalig gebruik.

De minims opent u als volgt:

U pakt het minim vast met uw ene hand. Met uw andere hand trekt en draait u tegelijkertijd aan de dop.

Wanneer druppelt u uw oog?

- Eén uur voor uw afspraak druppelt u uw oog dat wordt geopereerd.
- U druppelt van alle 4 de oogdruppels 2 druppels in het oog. Druppel met een pauze van enkele minuten na iedere soort druppel. De volgorde van de oogdruppels maakt niet uit.
- U druppelt dus 8 druppels in het oog dat geopereerd gaat worden.
- Neem vervolgens alle 4 de soorten oogdruppels mee naar het ziekenhuis. Ook de 2 soorten voor eenmalig gebruik!

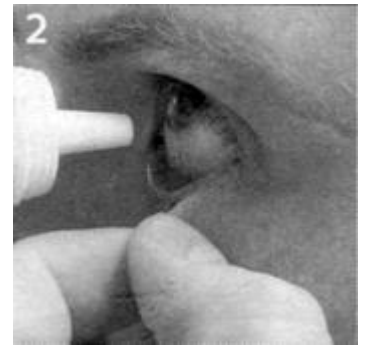
Hoe druppelt u uw oog?

- Was eerst uw handen.
- Houd uw hoofd iets schuin achterover of ga liggen.

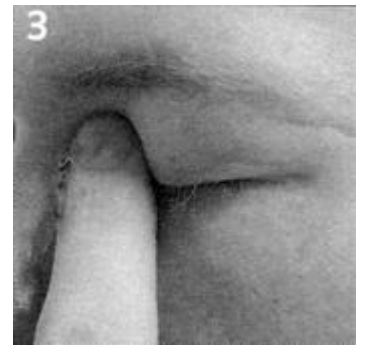
Trek het onderste ooglid voorzichtig naar beneden; er vormt zich een kuiltje midden achter de onderste ooglidrand.

Laat de druppel in het kuiltje vallen

Sluit uw oog en druk met uw vinger in uw ooghoek de traanbuis even dicht

U kunt ook de app OOGdruppelen downloaden. In deze app wordt stapsgewijs uitgelegd hoe u moet druppelen. De app OOGdruppelen is gratis te downloaden in de App Store en Google Play.

De behandeling

Hoe verloopt de behandeling?

Waar meldt u zich?

U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de aanmeldzuil van de polikliniek Oogheelkunde. De OK-medewerker roept u binnen bij de receptie van het operatiecentrum. Uw oog wordt weer gedruppeld met de druppels die u van huis mee heeft genomen.

Heeft u nog vragen? Bespreek ze dan met de OK-medewerker.

Houdt u er rekening mee dat u ongeveer 1½ uur in het ziekenhuis bent.

Moment van controle

Artsen en OK-medewerkers controleren voor de operatie aan de hand van een checklist of alles in orde is. Zijn alle benodigde materialen aanwezig en in orde? Kloppen alle gegevens? Op verschillende momenten stellen zij ook vragen aan u. Soms heeft u een vraag al eerder beantwoord. De herhaling van vragen is onderdeel van de checklist en gebeurt dus bewust.

Verdooving

In de voorbereidingskamer krijgt u een schort aan en een mutsje op. Daarna gaat u in een speciale behandelstoel zitten. De OK-medewerker meet uw bloeddruk en druppelt uw oog met verdovingsdruppels. Als u aan de beurt bent, rijden we u naar de operatiekamer.

Op de operatiekamer verdooft de OK-medewerker nogmaals uw oog met oogdruppels. Met deze verdooving voelt u geen pijn. U voelt wel dat er aan uw oog wordt gewerkt.

Tijdens de behandeling

Uw oog wordt gereinigd met jodium. Uw gezicht wordt afgedekt met een laken waar een gat zit op de plek van uw oog. Tijdens de operatie vergruist de arts de kern van de lens met ultrageluidsgolven. Deze techniek noemen we 'phaco-emulsificatie'. Vervolgens zuigt de arts het gruis van de lens weg. Het voordeel van deze techniek is dat de operatie door een zeer kleine opening van het oog gebeurt. Het is belangrijk dat u tijdens de operatie goed in het microscooplicht kijkt. Op deze manier houdt u uw oog stil.

Als de troebele lens uit het oog is weggezogen, plaatst de arts een kunstlens in het oog. U heeft geen hechtingen in uw oog.

Tijdens de operatie hoort u allerlei geluiden van het apparaat waarmee de arts werkt. Heeft u toch pijn? Zegt het ons, dan krijgt u extra verdoving. Vertel het ons als u niet prettig licht. Of als u moet bewegen of hoesten. De arts stopt dan even. De operatie duurt ongeveer 15 minuten.

Na de behandeling

Wat gebeurt er na de behandeling?

Direct na de operatie is het zicht aan het geopereerde oog nog niet optimaal of bruikbaar. Ook wordt uw geopereerde oog afgeplakt met een doorzichtig kapje.

We spreken met u na de operatie de nazorg door. Het is fijn als daar iemand van uw familie of mantelzorger bij kan zijn.

Na de operatie neemt u uw gebruikelijke medicijnen gewoon in. Denk hierbij ook aan uw oogdruppels. Na de operatie kunnen de oogleden of het oog rood zien als gevolg van de plaatselijke verdoving of de operatie.

Zijn de controles gedaan en voelt u zich goed? Dan mag u naar huis. U krijgt de 2 eigen flesjes Dexamethason® en Yellox® mee naar huis.

Risico's

Staaroperaties worden vaak gedaan. Ook op zeer hoge leeftijd is dit nog goed mogelijk. Al is het risico op complicaties klein, geen enkele operatie is zonder risico's. Toch kan het gebeuren dat een operatie moeilijker verloopt dan de arts verwacht.

- Het kan gebeuren dat het lenskapsel tijdens de operatie breekt. Dan moet de arts een ander soort kunstlens plaatsen dan de bedoeling was. In uitzonderlijke gevallen is een tweede operatie nodig. Het eindresultaat is vrijwel altijd goed.
- Verkeerde sterkte of verkeerde plaatsing van de kunstlens.
- Soms kunnen niet alle lensresten worden verwijderd.

Na de operatie kunnen de volgende complicaties optreden:

- Verhoogde oogboldruk waardoor u hoofd- of oogpijnklachten kunt krijgen.
- Kneuzing van het oog of de oogleden.
- Allergische reactie op het gebruikte geneesmiddel.
- vertroebeling van het hoornvlies (cornea).
- Bloeding in het oog.
- Vochtophoping in het centrum van het netvlies in de gele vlek, waardoor u tijdelijk wazig ziet.
- Netvliesloslating, waardoor u meestal blijvend slechter gaat zien.
- Infectie in het oog (endoftalmitis). Dit kan leiden tot blindheid of zelfs tot het weghalen van het pijnlijk oog.

Deze complicaties komen zelden voor.

Nastaar

Soms treedt na de operatie 'nastaar' op. Hierbij wordt het achterste deel van het lenskapsel troebel. Het achterste deel van het lenskapsel is bij de operatie in het oog achter gebleven. Hierop steunt de kunstlens. Doordat dit deel troebel wordt, kan het licht het netvlies niet meer bereiken en gaat u weer wazig zien. Nastaar is met een eenvoudige en pijnloze laserbehandeling snel te verhelpen.

Thuis

Waar moet u thuis aan denken

Druppelen

Wanneer u thuis bent, mag u volgende dag het doorzichtig kapje er zelf afhalen. Bij pijn, kunt u paracetamol nemen. U mag maximaal 3x per dag 1000 mg.

De dag na de operatie begint u met het druppelen van het geopereerde oog. U druppelt op de voorgeschreven tijden met de meegekregen medicijnen. U druppelt Dexamethason® en Yellox®:

1e en 2e week

Druppelt u 3x per dag 1 druppel

(Bijvoorbeeld ongeveer om: 08.00 uur - 15.00 uur en 22.00 uur).

3e week

Druppelt u 2x per dag 1 druppel

(Bijvoorbeeld ongeveer om: 08.00 uur - 20.00 uur).

4e week

Druppelt u 1x per dag 1 druppel.

Na de 4e week stopt u met druppelen.

Wanneer u het prettig vindt, kunt u het onderstaand schema uitprinten om het druppelen af te kruisen.

Ga naar het schema

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2021-01/OOG-733%20Druppelschema%20na%20staaroperatie.pdf>)

Het komt vaak voor dat u na het stoppen met druppelen het gevoel van een droog oog heeft. Dit verdwijnt vaak weer vanzelf.

Adviezen voor thuis

De eerste dagen na de operatie kunt u zwevende vlekjes of lichtsensaties of streepjes in het beeld zien. Dit komt vaker voor, u hoeft zich hierover geen zorgen te maken.

- Doe het de eerste week na de operatie rustig aan. U kunt gewoon uw dagelijkse dingen doen.
- Uw oog kan rood en gezwollen zijn. Dit is normaal en verdwijnt vanzelf.
- De eerste week niet zwaar tillen, hoesten en flink persen. Voorzichtig bukken mag wel.
- De eerste week na de operatie mag u niet zwemmen of in de sauna gaan.
- Uw oog is de eerste dagen nog gevoelig. Dit verbetert wanneer u de ogen druppelt.
- Gebruik de eerste week geen oog make-up.
- Het dragen van een bril kan u helpen om niet per ongeluk aan het oog te zitten. Soms ziet u beter zonder bril. In dat geval mag u uw bril afzetten.
- Om te voorkomen dat u in uw slaap in het oog wrijft, is het verstandig om de eerste week lang 's nachts het oogkapje voor te doen.
- Het kan zijn dat u moet wennen aan het licht. Dit komt doordat u een kraakheldere kunstlens in uw oog heeft gekregen. Het kan prettig zijn een zonnebril te dragen.
- We geven u het dringend advies om tot aan de eerste controle niet zelf auto te rijden. Kort na de operatie kunt u nog niet optimaal in de verte zien of lezen. Tijdens de controle overlegt u met de oogarts of het weer kan. Fietsen mag wel.

- Het is erg belangrijk dat u de huid rondom uw oog en oogleden goed schoonmaakt.

Schoonmaken van uw oog

Maak in de 1e week de huid rond uw oog en oogleden goed schoon.

- Was eerst uw handen.
- Maak een schoon doekje dat niet pluist, vochtig met leidingwater.
- Wrijf de huid rond het oog en oogleden voorzichtig schoon, zonder op uw oog te drukken.
- Wrijf niet in uw oog.

Bril

Na de operatie klopt de sterkte van uw bril niet meer. Wat kunt u dan het beste doen met uw bril tot aan de controle?

U heeft een aantal keuzes.

- Laat het glas aan de geopereerde kant eruit halen door de opticien.
- Zet uw bril af en gebruik hem alleen tijdens het lezen.
- Koop een (tijdelijke) leesbril.

Wat te doen bij problemen thuis?

U belt naar het ziekenhuis, wanneer u na de operatie:

- een pijnlijk, rood oog krijgt;
- plotseling waziger gaat zien, waardoor u slechter ziet dan vlak na de operatie;
- forse lichtflitsen;
- andere verschijnselen, zoals: 'hap uit het beeld', 'gordijn voor het oog';
- klachten heeft van hoofdpijn, misselijkheid en braken.

U belt tijdens kantooruren naar de polikliniek Oogheelkunde, telefoonnummer: (073) 553 60 60. Buiten kantooruren belt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoonnummer: (073) 553 27 00.

Controle

Wanneer komt u op controle?

We maken twee controleafspraken met u. Een afspraak voor in de eerste week na de operatie en een voor 4 tot 6 weken na de operatie.

- De eerste controle na uw staaroperatie is telefonisch. Voor deze afspraak hoeft u niet naar het ziekenhuis te komen. We hebben met u een tijdstip afgesproken waarop **wij u bellen**. Dit kan iets eerder of later zijn.
- De assistent(e) die u belt, informeert hoe het met u de afgelopen dagen is gegaan. Ook zal zij u een aantal vragen stellen. Als u vragen heeft, kunt u deze ook op dat moment stellen. U kunt de vragen vooraf al voor uzelf opschrijven.
- Heeft u tot aan de eerste controle klachten zoals eerder beschreven, of twijfelt u? Dan kunt u natuurlijk altijd bellen. We kijken dan of het noodzakelijk is dat u wel naar de polikliniek komt voor uw controleafspraak.
- In enkele gevallen is het nodig dat u wél naar het ziekenhuis komt voor de eerste controle. Dit bespreken wij dan met u.
- Na 4 tot 6 weken komt u voor de 2e controle bij de optometrist (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afspraak-met-de-optometrist>).

Wordt u nog aan uw ander oog geopereerd, dan is de 2e controleafspraak pas 4 tot 6 weken na de 2e oogoperatie.

Oogmetingen

Kort na de operatie kunt u nog niet goed in de verte zien of lezen. Het is een normaal verschijnsel om een donker randje opzij in beeld te zien. Meestal is dit verschijnsel in enkele weken weer verdwenen, maar kan soms langer aanhouden.

De optometrist controleert of de geopereerde ogen goed zijn hersteld. De optometrist meet de oogdruk, bepaalt het gezichtsvermogen en doet een meting voor een voorlopige brilsterkte. Hiermee gaat u naar de opticien. Deze meet de definitieve sterkte van uw brillenglas. De sterkte moet meestal worden aangepast.

Vragen

Heeft u nog vragen?

Bij vragen kunt u bellen naar de polikliniek Oogheelkunde, telefoonnummer: (073) 553 60 60.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis moet u meenemen: een geldig legitimatiebewijs, uw JBZ-patiëntenpas en uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO). Hier vindt u meer informatie (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee>) over wat u moet meenemen.

Naar de dokter? 3 goede vragen!

Als u naar de arts gaat voor onderzoek of behandeling, heeft u altijd meerdere mogelijkheden waaruit u kunt kiezen. Wat het beste bij u past, hangt van een aantal zaken af. Het is belangrijk om samen met uw arts deze zaken op een rijtje te zetten. Dit kunt u doen door 3 goede vragen (<https://3goedevragen.nl/patienten/>) te stellen.

Bekijk uw zorgverzekering

Het is uw eigen verantwoordelijkheid na te gaan of u verzekerd bent voor de zorg waarvoor u naar het Jeroen Bosch Ziekenhuis komt. Bekijk van tevoren uw polisvoorwaarden of informeer bij uw zorgverzekeraar (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kosten-en-zorgverzekering>).

MijnJBZ

Via de beveiligde website MijnJBZ (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u thuis uw persoonlijke en medische gegevens inzien zoals die in het JBZ bekend zijn.

Betrokken afdelingen

Oogheelkunde (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oogheelkunde>)

Oogheelkundig Operatiecentrum (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oogheelkundig-operatiecentrum>)

Code 00G-075